

Бушина Ю.І.
студентка V курсу
факультету психології, політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ

Молодь виступає творцем нових прогресивних політико-демократичних відносин. Реалізуючи потенціал молодого покоління, забезпечується показник успішного державотворення. Оскільки молодь має відтворювати і розвивати не лише матеріальні, а й політичні та духовні цінності, культуру свого народу, то слід зазначити, що вона є фактором прогресу суспільства, рушійною силою розвитку української політичної нації.

Сьогодні Україна перебуває на такому етапі свого розвитку, що молодь у нашій країні переживає складні часи. Основні причини складного становища молоді пов'язані з проблемами «життєвого старту»: з рівнем матеріального забезпечення і соціальної захищеності, з можливістю здобуття освіти, початком трудової діяльності, утворенням і забезпеченням сім'ї, професійним ростом, кар'єрою.

Однією з найбільш актуальних проблем, що виникають на ринку праці - це проблема безробіття. Ефективність економіки держави, базу соціальної політики можна прослідкувати по рівню зайнятості. Провідне місце в ринкових відносинах займає ринок праці. Він відображає процеси, що відбуваються в країні, а також характеризує високий рівень безробіття, диспропорції зайнятості, падіння рівня доходів населення, неконтрольований відтік робочої сили за кордон, зміни в якості робочої сили і мотивації праці [1, с. 76].

Як правило, молодіжна незайнятість пов'язана з відмовою роботодавців через відсутність досвіду. Фактори впливу на виникнення вимушеної незайнятості молоді після закінчення вищого навчального закладу можна поділити умовно на дві групи: ті, що залежать від випускника та ті, що від нього не залежать. До першої групи належать основні компетенції випускника: базові професійні знання, практичні навички застосування отриманих знань, ентузіазм у роботі, мобільність, цілеспрямованість, вміння обробляти інформацію, швидкість прийняття рішень, здатність працювати в команді та інші. До другої групи належать вимоги роботодавців, які не завжди співпадають із очікуваннями випускників.

Подальший розвиток українського суспільства залежить від зусиль з боку держави щодо вирішення проблем молоді, а також забезпечення гідних умов життєдіяльності молодого покоління. В умовах сучасної економічної кризи молодіжні проблеми потребують поглибленого аналізу й регулювання, розробки збалансованої, виваженої державної політики. Протягом незалежності в Україні молодіжна політика стала складовою державної політики.

Державна молодіжна політика являє собою цілісну систему заходів правового, освітнього, організаційно-управлінського, фінансово-економічного, інформаційного характеру, спрямованих на створення необхідних умов для свідомого вибору молодими людьми свого життєвого шляху.

Початок молодіжної політики в незалежній Україні було закладено з прийняттям Верховною Радою України Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (15 грудня 1992 р.) та Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (5 лютого 1993 р.), якими визначаються загальні засади створення організаційних, соціально-економічних, політико-правових

умов соціального становлення та розвитку молоді.

Відповідно до Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», до молоді відносяться громадяни України віком від 14 до 35 років. У 2015 році статус безробітного у державній службі зайнятості мали 626,4 тис. осіб у віці до 35 років [4].

Пріоритетами реалізації державної молодіжної політики є забезпечення зайнятості молоді на ринку праці шляхом:

- стимулювання роботодавців у наданні першого робочого місця,
- підвищення рівня конкурентоспроможності молоді;
- запровадження у навчальних закладах факультативних занять з організації власної справи та набуття підприємницьких навичок;
- здійснення заходів щодо сприяння зайнятості молоді, насамперед тієї, яка потребує соціального захисту;
- сприяння підприємницькій діяльності молоді, визначення механізмів її підтримки;
- запровадження системи підтвердження результатів неформального навчання молоді;
- сприяння професійній орієнтації учнів 8-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Для усунення проблеми українського молодіжного безробіття доцільно сформулювати ряд рекомендацій. Необхідно впровадити наступні заходи та нововведення, що покликані допомогти подолати нагальні проблеми.

Зміни в країні, що стосуються соціальної сфери в першу чергу залежать від того, яку політику проводить держава в цьому напрямку і наскільки ефективно законодавче регулювання з її боку. Тому політика підтримки молоді в пошуку першого робочого місця з боку держави є не лише необхідним елементом, але і обов'язковим.

Важливою постає проблема відсутності елемента що забезпечує взаємозв'язок між ВНЗ та безпосередньо роботодавцями. ВНЗ надає освітні послуги, але на сьогодні не несе відповідальності за можливість застосування отриманих знань на практиці. Таким елементом може бути створення на базі вищих навчальних закладів окремого підрозділу з питань працевлаштування випускників. Такий досвід вже мають деякі вищі навчальні заклади в Україні, фахівці відзначають результативність такої моделі співпраці із роботодавцями [2, с. 123].

Не менш важливим завданням, що потребує вирішення є наявність невідповідності між кількістю випускників та обсягів пропозиції робочих місць, що призводить до щорічного поглиблення складної ситуації на ринку праці. Ця проблема може бути вирішена лише на загальнодержавному рівні шляхом регулювання державою зайнятості населення на етапі вступної компанії.

Слід взяти до уваги, що Міжнародна організація праці визначає необхідні 3 напрямлення сприяння зайнятості молоді з боку уряду, роботодавців і профспілок.

1. Розширення можливостей для працевлаштування молоді за допомогою заходів щодо зміцнення зв'язків між системою освіти та ринком праці, включаючи профорієнтацію, вдосконалення інформації про кар'єрні можливості і широкий доступ до неї, підтримку під час пошуку роботи і забезпечення гарантій зайнятості молоді.

2. Залучення молоді до підприємництва.

3. Сприяння захисту трудових прав молоді з гарантуванням їм рівних прав у сфері праці, закріпленням їх у колективних договорах та забезпеченням належного соціального захисту [3, с. 194]. Професійне навчання також є потужним інструментом для підвищення рівня зайнятості та кваліфікації молоді, а також сприяння ефективному переходу від освіти до зайнятості.

Для забезпечення зменшення дисбалансу між попитом і пропозицією робочої сили, запобігання тривалого безробіття серед молоді необхідно розробити методику формування системи прогнозування перспективного розвитку галузей економіки і попиту на робочу силу за конкретним професіями з урахуванням регіональної специфіки.

Молодь - потужний ресурс. Підтримка молодих людей, їхнє залучення до творчої, активної участі в житті суспільства - це стратегічні інвестиції в розвиток держави. Реформування коштів державного регулювання ринку праці молоді повинно супроводжуватися прозорими та ефективними механізмами стимулювання роботодавців до працевлаштування, долаючи міфи про низької кваліфікації молодих спеціалістів та активізації участі молоді на ринку праці.

Література

1. Вольська А.О. Стан зайнятості та безробіття в Україні // «Економічні науки». - Серія «Облік і фінанси». - Випуск 9 (33). - Ч. 1. - 2012 - 311 с.
2. Діденко Я. Формування ефективної державної політики зайнятості в Україні// Україна: аспекти праці. - 2002. - № 2. - 371 с.
3. Леган І. М. Актуальні проблеми молоді на ринку праці на сучасному етапі розвитку економіки / Економічний форум. - 2012. - №3. - 297 с.
4. «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» Верховна Рада України; Закон від 05.02.1993 р. № 2998-XII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>